

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2019/2020-80)

26 HAZİRAN

UYUŞTURUCU KULLANIMI VE TRAFİĞİ İLE MÜCADELE GÜNÜ (2020)

Madde bağımlılığı; alkol, çeşitli psikiyatrik ilaçlar ve uyuşturucular da dahil olmak üzere psikoaktif maddelerin zararlı veya tehlikeli kullanımını ifade eder. Psikoaktif madde kullanımı bağımlılık sendromuna yol açabilir. Bağımlılık sendromu; tekrarlayan madde kullanımından sonra gelişen ve tipik olarak ilacı almak için güçlü bir istek ve bu isteği kontrol etmede zorluklar, zararlı sonuçlarına rağmen kullanmaya devam etme isteği, madde kullanımına hayatındaki diğer faaliyetlere ve sorumluluklarından daha fazla öncelik verme gibi durumların görülmesine neden olabilmektedir.¹

Uyuşturucu kullanımı, toplumların hem bugününü hem de geleceğini tehdit eden, maddi ve manevi pek çok kayba sebep olan başta gençler olmak üzere herkesi etkileyen biyolojik, ruhsal ve sosyal boyutları olan bir sağlık sorunudur.²

Halk sağlığı stratejileri ve sağlık sektörü, uyuşturucuya bağlı zararların azaltılmasında önemli bir role sahiptir. Sağlık çalışanları özellikle çocuklar ve gençler üzerinde olumlu bir etkiye sahip olabilir, riskli davranışları belirleyebilir ve bu davranışlara zamanında, basit ve etkili bir şekilde müdahale edebilir.³

Nisan 2016'da, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, dünyada uyuşturucu sorununu gözden geçirmek ve en yüksek siyasi düzeyde ele almak için bir eylem planı geliştirmek için özel bir oturum olan "Birleşmiş Milletler Genel Uyuşturucu Özel Oturumu (UNGASS)"nu düzenlemiştir. Ve bu sürecin yürütülmesinde gençliğin önemli bir rolü olduğu kabul edilmiştir. Birleşmiş Milletler üye devletler gençlere bu sürece katılım için çağrıda bulunmuş ve gençlerin resmi karar alma süreçlerine dahil edilmesi bu alanda önemli bir gelişme olmuştur.⁴

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 7 Aralık 1987 tarihinde, uyuşturucu kullanmayan uluslararası bir toplum oluşturma hedefine ulaşmak, yerel ve uluslararası iş birliğini güçlendirmeye yönelik kararlılık göstermek amacıyla, 26 Haziran tarihini "Uyuşturucu Kullanımı ve Trafikliği ile Mücadele Günü; **International Day Against Drug Abuse and Illicit Trafficking**" olarak kabul etmiştir.³ Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından belirlenen bu gün, üye Devletlerin uyuşturucu bağımlılığı içermeyen uluslararası bir toplum yaratma konusunda üzerinde anlaştığı hedefleri hatırlatmaktadır. Her yıl Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC), bu gün için temalar seçmekte ve küresel uyuşturucu sorunu hakkında farkındalığı artırmak için kampanyalar başlatmaktadır. 2016-2018 yılları için tema "*Önce dinle-Çocukları ve*

1[Internet] https://www.who.int/topics/substance_abuse/en/ Erişim: 20.06.2020.

2 [Internet] <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/bagimliliklamucadele-haberler/uluslararası%C4%B1-uyu%C5%9Fturucu-kullan%C4%B1m%C4%B1-ve-ka%C3%A7ak%C3%A7%C4%B1l%C4%B1%C4%9F%C4%B1-ile-m%C3%BCcadele-g%C3%BCn%C3%BC.html> Erişim: 20.06.2020.

3 [Internet]https://www.paho.org/hq/index.php?option=com_content&view=article&id=13425:international-day-against-drug-abuse-and-illicit-trafficking-2017&Itemid=4327&lang=en Erişim:20.06.2020.

4 [Internet] <https://www.unodc.org/unodc/en/prevention/youth-initiative/ungass.html> Erişim: 20.06.2020.

Bu doküman Dr. Şebnem Aydoğdu Boğa ve Dr. Tuğba Demir tarafından Dr. Dilek Aslan ve Dr. Nüket Paksoy Erbaydar danışmanlığında 23.06.2020 tarihinde hazırlanmıştır.

Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik vb. ortamlarda kullanılması önerilmektedir: Aydoğdu Boğa Ş., Demir T., Aslan D., Paksoy Erbaydar N. Uyuşturucu Kullanımı ve Trafikliği ile Mücadele Günü. HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-(2019/2020-80 [Internet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/> Erişim:23.06.2020.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2019/2020-80)

gençleri dinlemek onların sağlıklı ve güvenli bir şekilde büyümelerine yardımcı olacak ilk adımdır" ve 2019 yılı için tema "Adalet İçin Sağlık, Sağlık İçin Adalet." olmuştur.⁵

Uyuşturucu Kullanımı ve Trafik ile Mücadele Günü teması 2020 yılı için, *"Daha İyi Bakım İçin Daha İyi Bilgi"* olarak belirlenmiştir. Bu yılki tema, dünyada uyuşturucunun sorun olduğu algısını geliştirmeyi ve bu sorunun sağlık, yönetim ve güvenlik üzerindeki olumsuz etkisine karşı koymak için daha fazla uluslararası işbirliğini teşvik etmeyi amaçlamaktadır.⁶ Ülkemizde uyuşturucu ve bağımlılıkla mücadele çalışmaları sağlık ve diğer ilgili alanların işbirliğinde sürmektedir.

⁵ [Internet] <https://www.unodc.org/drugs/en/june-26/june-26.html> Erişim: 20.06.2020.

⁶ [Internet] <https://www.unodc.org/drugs/indexNEW.html> Erişim: 20.06.2020.

Bu doküman Dr. Şebnem Aydoğdu Boğa ve Dr. Tuğba Demir tarafından Dr. Dilek Aslan ve Dr. Nüket Paksoy Erbaydar danışmanlığında 23.06.2020 tarihinde hazırlanmıştır.

Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik vb. ortamlarda kullanılması önerilmektedir: Aydoğdu Boğa Ş., Demir T., Aslan D., Paksoy Erbaydar N. Uyuşturucu Kullanımı ve Trafik ile Mücadele Günü. HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-(2019/2020-80 [Internet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/> Erişim:23.06.2020.